

Baggrundsnotat om ledsageordning for 67+ årige

I Odense Kommune er der pr. 1. maj 2014, som en del af udmøntningen af Ældrepuljen, etableret en forsøgsordning, der giver 67+ årige mulighed for at ansøge om en ledsagerordning på 8 timer månedligt.

Ledsageordningen er tænkt som et tilbud, der bidrager til at forøge brugernes livskvalitet og samfundsinklusjon. Målgruppen er borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der ikke *kan* færdes uden for hjemmet på egen hånd. Borgeren skal altså visiteres til ordningen og har efter bevilling af ordningen betydelig frihed til selv at planlægge brugen af ordningen. Ordningen kan ikke anvendes som besøgstjeneste, ledsagelsen skal som udgangspunkt ske udenfor borgerens hjem. Ordningen kan således også have et rehabiliterende sigte idet nogle borgere efterhånden kan blive i stand til at færdes udenfor hjemmet på egen hånd.

Odense Kommune havde vanskeligt ved på forhånd at anslå behovet for ordningen, så man valgte at afsætte 3 mio. kr. til en forsøgsordning og forventer, at 140 borgere kan få 8 timers ledsagelse pr. måned årligt for det afsatte beløb. Odense Kommune forventer at evaluere ledsagerordningen inden udgangen af 2014.

Odense Kommunes foreløbige erfaringer med ordningen er beskedne. Ordningen er stadig i opstartsfasen, men den er blevet positivt modtaget i presse og blandt de ældre.

Odense Kommune har endnu ikke et overblik over, hvor mange borgere, der har søgt om ledsagelse og fået bevilget ordningen, men det forventes at antallet af ansøgninger vil stige efter sommeren efterhånden som ordningen bliver mere kendt. Borgeren visiteres til ordningen efter en samlet vurdering, og i forbindelse med visitationen afdækkes det også, om borgerens behov helt eller delvist kan dækkes af frivillige. I Odense er ordningen kun finansieret i 2014 og den planlagte evaluering vil indgå i beslutningen om ordningen skal fortsætte.

I Odense har man valgt, at kommunen kun yder 8 timers ledsagelse om måneden, og at der ikke er mulighed for at spare timer sammen fra måned til måned. Begge valg er truffet af økonomiske hensyn, for at det afsatte beløb kan række til flest mulige borgere.

Lovgrundlag

Det vil ikke være muligt at etablere en ledsageordning for 67+årige i Viborg Kommune på samme grundlag som den eksisterende ledsageordning for 12-67 årige. Denne tager udgangspunkt i Servicelovens § 97, som giver borgere, der som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ikke kan færdes uden for hjemmet på egen hånd, mulighed for at få bevilget en ledsageordning.

§ 97 begrænser ordningen til 12-67 årige. Derfor vil tildelingen af ledsageordning til 67+ årige ske med forankring i Servicelovens § 85, da denne omfatter 67+ årige, som har brug for hjælp og støtte på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Det vil sige, at borgere som er under 67 år fortsat bevilges ledsagelse efter Servicelovens § 97, hvorimod 67+ årige bevilges efter Servicelovens § 85. Ordningen skal bevilges ud fra en individuel vurdering af borgeren

Den nuværende ordning for 12-67 årige efter §97 er ret snævert reguleret. En ordning efter § 85 kan tilpasses kommunens ønsker og den forhåndenværende økonomi. Der er således mulighed for at afprøve alternativer til den nuværende ordning.

Ledsagelse efter § 97 tildeles efter en konkret og individuel vurdering af borgerens behov og bekendtgørelsen stiller følgende rammer:

- Kommunen skal yde 15 timers ledsagelse om måneden til personer, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke kan færdes alene. Borgeren kan opspare uforbrugte timer, dog maksimalt 90 timer.
- Ordningen henvender sig til voksne, der på grund af fysisk eller psykisk funktionssvigt ikke alene kan færdes uden for hjemmet. Der kan være tale om personer med svære bevægelseshandicap, kørestolsbrugere, hjerneskadede, blinde, udviklingshæmmede etc.
- Ordningen omfatter ikke personer, hvis behov for ledsagelse skyldes sindslidelse eller særlige problemer, da dette vil kræve en uddannelsesmæssig baggrund ud over den ledsageren forudsættes at have.
- En bruger af ledsageordningen kan selv vælge sin ledsager og derved få indflydelse på, at det bliver en person som pågældende matcher og har interessefællesskab med. Kommunen skal fortsat godkende og ansætte personen. Der kan normalt ikke ansættes personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse. Eksempelvis forældre, søskende, børn osv.
- Modtager personen i forvejen ledsagelse fx socialpædagogisk støtte i eget hjem eller i et botilbud, fradrages denne ledsagelse i de 15 timer pr. måned.
- En bruger af ledsagerordningen kan ansøge kommunen om dækning af udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter (entre, billetter mv.) på op til 825 kr. årligt.

Ligesom i Odense er der således mulighed for at afsætte færre timer end 15 om måneden til hver, og eventuelt også undlade muligheden for at spare timer sammen. Ovenstående krav kan naturligvis også fraviges til fordel for borgeren, f.eks. ved at tildele flere timer til hver borger.